

Hanteringsordning för rekrytering till doktorandanställningar vid Stockholms universitet

Typ av dokument	Hanteringsordning
Beslutad av	Lena Ousbäck, avdelningschef
Beslutsdatum	2026-03-02
Ikraftträdande-datum	2026-03-02
Dnr	SU FV-0741-26
Giltighetstid	2026-03-02-tillsvidare
Ansvarig förvaltningsavdelning	Ledningssekretariatet
Ansvarig handläggare	Henrik Lindell

Beskrivning:

Detta dokument sammanfattar de regler som styr utlysning och antagning till doktorandanställningar vid Stockholms universitet. Dokumentet riktar sig till medarbetare vid Stockholms universitet som arbetar med doktorandanställningar samt sökande och antagna till universitets forskarutbildning.

1 Inledning

I detta dokument sammanfattas de regler som styr utlysning och antagning till doktorandanställningar vid Stockholms universitet.

Regler för rekrytering till doktorandanställningar finns på flera nivåer: nationell nivå, central universitetsnivå, områdesnivå samt på institutionsnivå. Reglerna syftar till att säkerställa 1) breda utlysningar i konkurrens och 2) sakligt grundat urval bland behöriga sökande. De regler som tas upp nedan är de som specifikt berör anställning till doktorandtjänst. Därutöver omfattas beredning och beslut om doktorandanställning av de regler kring lagstöd, saklighet och jäv som gäller allt myndighetsarbete.

Dokumentet riktar sig till medarbetare vid Stockholms universitet som arbetar med doktorandanställningar samt sökande och antagna till universitets forskarutbildning. Ledningssekretariatet ansvarar för att följa upp och aktualitetsgranska innehållet i dokumentet en gång om året.

Nationell nivå – högskoleförordningen 5 och 7 kap

Stockholms universitet får som statligt svenskt universitet endast anta så många doktorander som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt samt som har finansiering säkrad för hela utbildningstiden. I praktiken leder kravet på säkrad finansiering till att den övervägande majoriteten av dem som antas till doktorandstudier vid Stockholms universitet också anställs på en doktorandtjänst. Bara den som antas eller redan har antagits till en utbildning på forskarnivå vid en högskola får anställas som doktorand. De regler som gäller för rekrytering till doktorandutbildning blir därmed också styrande för rekrytering till doktorandanställningar. Alla rekryteringar där den tilltänkta doktoranden ska anställas måste utlysas enligt särskilda regler. Högskoleförordningen anger vilken grundläggande behörighet som ska uppfyllas av den sökande.

Stockholms universitets centrala regler

På central universitetsnivå regleras rekrytering av doktorander i universitetets Antagningsordning för utbildning på forskarnivå, samt i Regler för utbildning och examination på forskarnivå.

Utlsynning

Enligt antagningsordningen ska samtliga utbildningsplatser på forskarnivå utlysas på bredast möjliga sätt så att antagning sker i konkurrens. Utlysning av doktorandplatser ska annonseras i universitetets rekryteringssystem. Utlysningarna ska ske vid specificerade datum och vid samtliga institutioner ska det finnas fastställda och i förväg utannonserade ansökningsdatum (ett eller flera per år). Områdesnämnderna ska regelbundet följa upp att utlysning skett i enlighet med ovanstående regler.

Urval och antagning

Antagningsprocessen till utbildning på forskarnivå ska vara transparent. En övergripande

skriftlig beskrivning av hur antagningsprocessen ser ut ska finnas lättillgänglig för potentiella sökande. Av beskrivningen ska framgå vilken instans som beslutar om antagning. Områdesnämnden ska i allmänna studieplanen för varje forskarutbildningsämne fastställa vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen i detta ämne. Områdesnämnden ska regelbundet följa upp att tydliga beskrivningar av antagningsprocessen finns vid institutionerna.

Förutom via ovan nämnda regler, styrs utlysning och urval av den centralt beslutade mallen för utlysning av doktorandutbildning och anställning. Enligt mallen, som är obligatorisk att använda vid utlysningar, ska till ansökan bifogas: CV, personligt brev, i vissa fall forskningsplan, examensbevis, betyg och intyg, samt exempel på tidigare självständiga arbeten. Dessutom kan ytterligare dokument komma att krävas, t.ex. intyg om språkkunskaper, såsom TOEFL och IELTS. Att mallen är obligatorisk säkerställer att nödvändig och likformig information inhämtas från de sökande i samband med utlysning. Att utlysningen görs i universitetets rekryteringssystem garanterar en god miniminivå för spridning av utlysningen.

Områdesnämnden för naturvetenskap

Det naturvetenskapliga området vid Stockholms universitet består av en fakultet, den naturvetenskapliga fakulteten. Områdesspecifika regler för rekrytering till doktorandanställningar finns i Regler för forskarutbildning vid det naturvetenskapliga området. Reglerna specificerar att utlysning av platser på forskarnivå i normalfallet ska ske högst fyra gånger per år och att utannonsering av platser i utbildning på forskarnivå om möjligt bör samordnas inom fakulteten. Beslut om utlysning av platser i utbildning på forskarnivå ska i god tid anges på respektive institutions hemsida. Beslut om hur ansökan till doktorandtjänster ska utformas är delegerat till institutionsstyrelse på respektive institution. Information om utlysningar av doktorandtjänster ska finnas tillgänglig på respektive institutions hemsida.

Av de fyra utlysningarna av utbildningsplatser på forskarnivå varje år samordnas två utlysningar så att samtliga utbildningsplatser vid fakulteten utannonseras samtidigt. Områdeskansliet för naturvetenskap administrerar dessa gemensamma utlysningar och datumen för utlysningarna anges på den naturvetenskapliga fakultetens webbplats.

I forskarutbildningsämnenas allmänna studieplaner specificeras att urval bland de sökande som uppfyller behörighetskraven ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande. Beslut om antagning av en doktorand fattas enligt gällande delegationsordning. Varje Allmän studieplan innehåller en ämnesspecifik text om de bedömningsgrunder som institutionen tillämpar vid prövning av förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildningen inom ämnet.

I de allmänna studieplanerna anges de krav på särskild behörighet som finns för att kunna bli antagen till en forskarutbildning i ämnet. De särskilda behörighetskraven ska vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Områdesnämnden för humanvetenskap

Inom det humanvetenskapliga området regleras utlysning och antagning av doktorander framför allt genom den områdesgemensamma mallen för Allmän studieplan och anvisningar till denna. Enligt anvisningarna ska i allmän studieplan anges utlysningsdatum och sista ansökningsdag/-ar, övrig nödvändig information angående utlysningsprocessen samt anvisningar om hur ansökan ska vara utformad. Mallen för Allmän studieplan ska användas för varje enskilt forskarutbildningsämne. Den ska finnas på svenska och även översatt till engelska.

De krav på särskild behörighet som ställs ska anges i den allmänna studieplanen och ska vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. De bedömningsgrunder (urvalskriterier) som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildningen i ämnet ska anges i den allmänna studieplanen.

Den allmänna studieplanen kan innehålla en övergripande beskrivning av hur antagningsprocessen i regel ser ut, exempelvis rutiner för rangordningsprocessen, vilket organ som bereder ärendet, hur bedömningen går till, hur hänsyn tas till jävsproblematik, och andra aspekter som är av vikt. Väljer man att inte precisera detaljerna om antagningsprocessen i den allmänna studieplanen ska det finnas en tydlig hänvisning till var informationen återfinns, och den bör finnas lätt tillgänglig i skriftlig form.

Generell processbeskrivning

Institutionen föreslår datum för utlysning. Fakultetsnämnden kan efter anhållan medge dispens för extra utlysning. Särskild behörighet, bedömningsgrunder och utformning av antagningsprocess anges i den allmänna studieplanen, vilken beslutas på områdesnivå. Vissa revideringar kan göras på fakultetsnivå, dock inte avseende särskild behörighet. Den allmänna studieplanen ska finnas tillgänglig på institutionens hemsida.

En typisk antagningsprocess som den beskrivs i den allmänna studieplanen kan se ut så här:

Urval bland sökande som uppfyller kraven för grundläggande och särskild behörighet görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Det är också viktigt för institutionen att beakta dess möjlighet att erbjuda adekvat handledning givet den planerade forskningen. De bedömningsgrunder som tillämpas vid urvalet är bland andra:

- ämnesspecifik kunskap av relevans för det aktuella forskarutbildningsämnet
 - i förekommande fall ämnesspecifik kunskap av relevans för det forskningsprojekt där anställningen ingår
 - självständighet i analys och upplägg i tidigare vetenskapliga arbeten
 - kvalitet i tidigare arbeten och ibland idéskiss
-

- samarbetsförmåga och, i förekommande fall, förmåga att uttrycka sig på engelska

Ett skriftligt förslag till beslut med motivering utarbetas av antagningsgruppen och lämnas till institutionsstyrelsen som beslutar om antagning, samt prefekten som beslutar om anställning som doktorand. För ytterligare information om antagningsförfarandet hänvisas till institutionens dokument.